

ТЕСТ. Димитър Талев, „Железният светилник“. Литература – 11 клас (Вариант 1)

25.11.2020, 18:07 ч.

Име ..... Фамилия .....

Клас ..... № .....

Вариант 1

ТЕСТ

ЛИТЕРАТУРА – 11 клас

ДИМИТЪР ТАЛЕВ, „ЖЕЛЕЗНИЯТ СВЕТИЛНИК“

1. Къде вярно е посочена последователност, в която за пръв път са издадени романите от *четирилогията на Димитър Талев за Македония*?

- А) „Железният светилник“, „Преспанските камбани“, „Илинден“, „Гласовете ви чувам“
- Б) „Железният светилник“, „Гласовете ви чувам“, „Илинден“, „Преспанските камбани“
- В) „Железният светилник“, „Преспанските камбани“, „Гласовете ви чувам“, „Илинден“
- Г) „Железният светилник“, „Илинден“, „Преспанските камбани“, „Гласовете ви чувам“

2. Коя група автори на художествена проза творят в един и същ период с Димитър Талев?

- А) Иван Вазов, Емилиян Станев, Алеко Константинов
- Б) Иван Вазов, Елин Пелин, Йордан Йовков
- В) Емилиян Станев, Николай Хайтов, Йордан Йовков
- Г) Павел Вежинов, Емилиян Станев, Димитър Димов

3. Коя жанрова характеристика НЕ може да се отнесе към романа на Димитър Талев?

- А) психологически роман
- Б) исторически роман
- В) семейна сага
- Г) роман за поколенията в един род

4. С какво трябва да се пребори Стоян Глаушев в новото си битие на градски човек? Посочете НЕВЕРНИЯ отговор.

- А) със съпротивата на градския еснаф/занаятчиите на чаршията
- Б) с липсата на семейна подкрепа
- В) с консервативните общинари
- Г) с близките на Султана – вуйко й Тасе

5. Каква НЕ е позицията на героя повествовател в „Железният светилник“?

- А) Представя детайлно собствения си поток на съзнанието.
- Б) Вижда героите обективно и построява техните характеристики.

В) Представя обществените събития и протичането на историята.

Г) Тази на класическия третоличен „вездесъщ“ повествовател.

6. Коя е най-съществената характеристика на главния герой в романа – Лазар Глаушев?

А) силен ученик с уникални качества, който има бъдеще на учител или духовник

Б) способен търговец и личност, която привлича жените поради магнетизма си

В) водач на борбата с гръцките духовници и радетел за развитието на новите училища

Г) достоен син и грижовен брат, който се е отдал единствено на семейството си

7. Кой от героите се явява само в един, но много ключов момент от романа „Железният светилник“?

А) Рафе Клинче

Б) гръцкият наместник

В) Рилският монах

Г) Климент Бенков

8. С каква символика НЕ е свързан образът на железния светилник в романа?

А) с нравствените ценности на патриархалния свят

Б) с духа на българското

В) със златните ръце на майстора, изработил предмета

Г) със светлината на традицията

9. За какво НЕ служи честата употреба на полупряка реч в романа „Железният светилник“?

А) Повествователят се доближава максимално до гледните точки на героите.

Б) Така се дава обяснение на скритите мотиви на героите.

В) Служи в някои случаи за иронично дистанциране от думите на героите

Г) Дава се обяснение на значението на архаичните или диалектните думи.

10. Коя от опозициите НЕ се открива в романа „Железният светилник“?

А) родното – чуждото

Б) селото – градът

В) образованието – трудът

Г) патриархалната норма – индивидуалният избор

11. От кого и на кого са казани следните думи в романа „Железният светилник“?

Ти не си спал спокойно тая нощ. Не бой се. В благородните и чисти вълнения човешката душа се пречиства. Тук нося аз две книги и ще се разделя с тях заради тебе. Чети ги и препрочитай ги [...] Вярвам, че семето ще падне на добра почва.

А) от даскал Божин на Андрея Бенков

Б) от гръцкия наместник на Климент Бенков

В) от Лазар на един от общинарите

Г) от Рилския монах на Лазар

12. Срещу цитата напишете името на героя, за когото се отнася.

А) „Не свеждаше той глава пред никого. Влезе в общината като твърдокрил бръмбар в пчелен кошер. Свърши се с благоприличната тишина в общинската канцелария, с безкрайните и

безплодни заседания и разговори на общинарите. [...]. Имаше тънък, звучен глас и често се гневеше, та гласът му се чуваше надалеко.“ – .....

Б) „Той не беше много пъргав, но беше много силен, с голяма глава и широки, малко отпуснати рамена.“ – .....

В) „...не се сдружи с никого в Преспа. Живееше като див звяр в бърлогата си и когато се случеше да излезе из града или някъде вън от града – ходеше сам, не подигаше очи дори да погледне някого. [...] Особен човек беше той, не като всички люде – това се знаеше.“ – .....

Г) „Ето какъв час дойде за нея – не беше за здраве или болест, за нова руба. Душата я болеше, а не можеше да повери болката на баща си. Той, най-близкият ѝ човек, беше ѝ като чужд.“ – .....

13. Напишете теза на тема: В какво се състои огромната власт на жените в романа „**Железният светилник**“?.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

14. В рамките на 3 – 4 изречения коментирайте какво е значението на заглавието на романа „**Железният светилник**“.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

15. В рамките на 3 – 4 изречения формулирайте теза за есе на тема: „**Чужд сред свои**“.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ОТГОВОРИ:

1. Г; 2. Г; 3. А; 4. Б; 5. А; 6. В; 7. В; 8. В; 9. Г; 10. В; 11. Г;

12. А) – Климент Бенков; Б) – Стоян Глаушев; В) – Рафе Клинче; Г) – Ния;

13. *Ключови изрази в тезата:* жените управляват семейството, не само раждането, но и смъртта са изцяло „женски работи“; жените имат силата да възкресят рода;

14. *Ключови изрази в тезата:*

1) Означава устойчивост, сила и светлина в пряк и в преносен смисъл.

2) Символично представя консервативната традиция.

3) Той е център на дома, свидетел на всичко в ежедневието.

4) Появява се в преломни моменти.

5) За Рафе Клинче той е символ на творчеството и страстта.

6) Светилникът означава и събуждането на народа.

7) Светилникът е символ на борбата за просвета и църковна независимост.

15. *Ключови моменти:* ситуации, в които човек се чувства чужд сред свои; усещането да не си припознат; въпросът дали човек на всяка цена трябва да се впише някъде, където му е некомфортно; цената, която плаща в подобни случаи.